

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/37/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1521204656
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1521204656.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváariovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti X. : P., nar. XX.XX.XXXX, P., nar. XX.XX.XXXX a P., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, so sídlom Ádorská 41, 929 01 Dunajská Streda, deti rodičov: matka - V.. W. X., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom Y. XX, XXX XX F. B., zastúpená URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., so sídlom Havlíčkova 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 244 895, a otec - V. V. X., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým bytom B. XX, XXX XX A., zastúpený JUDr. Michaelou Kajabovou, advokátkou, so sídlom Budovateľská 2, 821 08 Bratislava, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava V, č.k. 22P/79/2021-21, zo dňa 30.12.2021, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie uznesením č.k. 22P/79/2021-21, zo dňa 30.12.2021, zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal o zmenu (rozšírenie) už dočasne upraveného jeho styku s maloletými deťmi. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie takto rozhodol podľa § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), § 2 ods.1, zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), dospejúc k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné predpoklady a podmienky pre rozhodnutie v zmysle návrhu otca. Uviedol, že styk otca s maloletými deťmi je už súdnym rozhodnutím upravený, a preto zmena jeho rozsahu a vyhodnotenie dôvodov otca uvedených v jeho návrhu o tom, či je táto súdna úprava styku v súčasnej dobe postačujúca, môžu byť objektívne zistené procesom dokazovania v meritórnom konaní. Poukázal na účel neodkladného opatrenia, ktorým je len taká dočasná úprava pomerov účastníkov konania, ktorá má zabezpečiť bezodkladnú realizáciu ich práv, kým nebude o nich rozhodnuté podľa hmotnoprávneho predpisu (Zákon o rodine) vo veci samej. Dôvodil, že v danom prípade nebola preukázaná hrozba žiadnej reálnej ujmy na právach maloletých detí, ktorá by odôvodňovala nutnosť úpravy formou nového neodkladného opatrenia, z návrhu nevyplývala naliehavá potreba navrhovanej novej neodkladnej úpravy rodičovských práv a povinností voči maloletým deťom v požadovanom smere. Poukázal na výsledky doposiaľ vykonaného dokazovania v meritórných konaniach, na intervenciu v rodine prostredníctvom súdu, kolízneho opatrovníka a poskytovanej psychologickkej intervencie za účelom zmiernenia rodičovského konfliktu a hľadania možností dospieť k vzájomnej kompromisnej dohode. Zdôraznil, že dočasná úprava styku neodkladným opatrením slúži k tomu, aby v priebehu konania nedošlo k narušeniu emocionálnych väzieb medzi rodičom, ktorý nezabezpečuje gro osobnej starostlivosti o deti. Neodkladnou úpravou nariadenou aktuálne platným

uznesením Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 22P/14/2021, zo dňa 16.04.2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/148/201, zo dňa 17.06.2021, má otec garantovaný styk v rozsahu určenom tak, aby nedošlo k odcudzeniu medzi ním a deťmi, ktoré sú stále v útľom veku primárne viazané na matku, ktorá aj pred rozchodom rodičov zabezpečovala prevažnú časť osobnej starostlivosti o deti, pričom je prispôsobený veku a režimu každého z detí, ako aj ich individuálnym potrebám (napr. dojčeniu najmladšej dcéry). Vzhľadom na absentujúci pozitívny posun v naďalej konfliktom a zjavne rivalizujúcom vzťahu rodičov a ich vzájomných postojoch, vzhľadom na neabsolvovanie súdom odporúčaného odborného poradenstva, hoci čiastočne z objektívnych dôvodov súd prvej inštancie uviedol, že nezistil podstatnú zmenu pomerov a dôvody na zmenu doterajšej neodkladnej úpravy, resp. jej nahradenie novou, keďže okrem vyššieho veku detí nemá aktuálne osvedčenú takú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu aktuálnej neodkladnej úpravy, ktorá naďalej plní svoj účel. Skutkové okolnosti uvádzané otcom bude súd v prípade ich preukázania spolu s ďalšími dôkazmi, ktoré budú doplnené v priebehu ďalšieho dokazovania, zohľadňovať pri rozhodovaní vo veci samej. Zdôraznil, aby rodičia doladili základné pravidlá fungovania styku, tieto obaja rešpektovali a aby absolvovali odporúčané poradenstvo. S ohľadom na špecifiká pre realizáciu styku, ktoré vyplývajú z rozdielneho veku troch maloletých detí, z toho jedného dieťaťa dojčeného a jedného v povinnom predprimárnom vzdelávaní. Apeloval na oboch rodičov, aby sa zamerali pri riešení svojich partnerských nezhôd predovšetkým na objektívne nazerania na potreby starostlivosti o svoje deti, bez zaťaženia ich vzájomnými konfliktami a hľadali optimálne riešenie vzniknutej situácie v rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne podal odvolanie otec, navrhujúc ho zmeniť a jeho styk s maloletou P. a P. upraviť každý páry kalendárny týždeň od piatka 17.00 hod. do štvrtka nasledujúceho nepárneho kalendárneho týždňa 15.00 hod., s maloletou P. každý páry kalendárny týždeň v piatok od 15.00 hod. do 17.00 hod., a v nedeľu od 08.30 hod. do 17.30 hod. a každý nepáry kalendárny týždeň vo štvrtok od 15.00 hod. do 17.00 hod., s miestom prevzatia a odovzdania maloletých detí v mieste bydliska matky. Napadnuté uznesenie považoval za nesprávne, keď od poslednej úpravy styku uplynulo obdobie 9 mesiacov, naďalej pretrváva zložitá pandemická situácia s obmedzeniami a maloletá P. má už dva roky, čo je významný posun v jej vývine. Poukázal na ním označené problémy s odovzdávaním detí zo strany matky, kedy pri odovzdávaní P. čaká so staršími dievčatami aj 30 min., čo všetko považoval za faktory, ktoré sú dôvodom pre zmenu pôvodnej neodkladnej úpravy. Mal za to, že zmena neodkladného opatrenia je v dôsledku plynutia času možná, keď doterajšia úprava je už nevyhovujúca, čím by boli vhodnejším spôsobom upravené pomery maloletých detí. Uviedol, že rozsah styku s maloletou P. a P. de facto nerozširoval, len inak presunul čas tak, aby deti boli odlukou svojich rodičov čo najmenej vystavené stresu, pri maloletej P. čas stretávania rozšíril z dôvodu, že je už staršia a môže u neho tráviť viac času. Za neakceptovateľné považoval, že ju matka doposiaľ dojčí, čo však nie je prekážkou ním navrhovanej novej úpravy. Poukázal na ním popisované praktické problémy pri realizácii styku, ktoré spôsobujú, že reálne je jeho kontakt veľmi úzky najmä vo vzťahu k maloletej P.. Predovšetkým kvôli lockdownu, prijatým vládnym opatreniam, či absencii ústretovosti zo strany matky alebo snahy riešiť danú situáciu, sa nemohol s maloletou P. riadne stretávať. Uviedol, že sa začalo postupne stávať u starších dievčat, že sa niektoré stretnutia nerealizovali (hlavne streda-piatok), o ktorých matka vyhlásila, že P. sa nechce ísť, nechce sa jej cestovať, že je unavená, pričom matka uviedla, že ju presvedčať nebude. Naposledy sa takto stretnutie nerealizovalo 5.-7.1.2022, pričom porušovanie styku s P. môže viesť aj k narúšaniu sesterských vzťahov so staršou P.. Preto riešenie vidí v inom usporiadaní stretávania sa s deťmi v zmysle svojho návrhu. Pokiaľ im súd ako rodičom vytkol rivalizujúci vzťah a neabsolvované súdom odporúčané odborné poradenstvo, poukázal na jeho záujem a absolvovanie všetkého, čo mu súd odporučil. Uviedol, že je to matka, ktorá si neustále presadzuje svoje potreby a vystupuje v roli rozhodujúceho rodiča, pripomenul, že to bola matka, ktorá maloleté deti svojvoľne presťahovala do F. B., zmenila predškolské zariadenie P. a logopéda, do materskej školy v F. B. prihlásila aj maloletú P.. Nesúhlasil s názorom súdu, že eskaluje konfliktnú situáciu, keď maloleté deti vodi bez súhlasu na pol dňa do škôlky v A. v čase jeho starostlivosti, keď mu súd v pôvodnom rozhodnutí vytkol nepreukázanie zabezpečenia starostlivosti v čase jeho pracovného dňa. Nie je pravdivé konštatovanie súdu, že od matky žiada vozenie detí do A. bez toho, aby jej ponúkol k užívaniu jedno motorové vozidlo. Mal za to, že potreba dočasnej úpravy pomerov nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov.

{

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť, považujúc ho za vecne a právne správne. Uviedla, že otec

vo svojom odvolaní uvádza nepravdivé a neúplné informácie. Čo sa týka psychologického poradenstva, hneď ako to bolo po tzv. lockdowne možné, dňa 17.01.2022 absolvovala individuálne stretnutie a nasledovať by mali spoločné stretnutia, najbližšie dňa 14.02.2022. Zdôraznila, že na pojednávaní dňa 29.10.2021 prejavila vôľu, aby otec mohol s maloletou P. tráviť viac času a teda umožnila mu styk nad rámec nariadeného neodkladného opatrenia, kde napokon obaja rodičia dospeli k dohode na pojednávaní (že si ju môže vyzdvihovať o 15.00 hod.) s tým, že v zásade nemá problém s kontaktom aj v iný deň, no na základe predchádzajúcej dohody. Otec sa však dožaduje styku rôznymi návrhmi, ktoré sú z pohľadu veku a denného režimu pre maloletú P. zatiaľ neakceptovateľné, s poukazom na okolnosť, že pri poobedňajšom spánku, ako aj večer zaspáva pri dojčení. Uviedla, že sa snaží otcovi umožniť styk s maloletou P. aj nad rámec nariadeného neodkladného opatrenia v súlade s dohodou, avšak otec jej pokusy zväčša neguje, vyhovára sa a rieši prečo mu nechce maloletú doviezť do A. a pod. Čo sa týka maloletej P., ktorá v auguste 2021 dovŕšila 6 rokov a má odloženú školskú dochádzku, si v školskom roku 2021/2022 plní povinnú predškolskú výchovu v predškolskom zariadení v F. B. a je v jej záujme, aby si zvykala na jednotné prostredie a režim. Preto od začiatku navrhovala, aby sa styk otca s maloletými deťmi uskutočňoval počas víkendov v A. a cez týždeň v F. B.. Maloletá P. sa na styk s otcom teší, pretože sa jej páčia aktivity s ním, avšak často sa sťažuje, že nerada navštevuje materskú školu v A., pretože tam nie je zvyknutá. Otec však maloletú P. s P. prihlásil do Materskej školy B. 2 v A., bez jej súhlasu a v rozpore s uznesením Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 01.07.2021, sp.zn. 10P/40/2021, ktorým súd dočasne nahradil jeho súhlas na zápis maloletej P. a P. na predprimárne vzdelávanie v Materskej škole T. trh v F. B.. Maloletá P., ktorá v júni 2021 dovŕšila 3 roky si ešte len zvyká na pobyt v materskej škole a je takisto v jej záujme, aby si zvykala na jednotné prostredie. Maloletá P. navštevuje otca taktiež v súlade s neodkladným opatrením, často sa však sťažuje, že jej tam nie je dobre, lebo jej chýba matka a následne aj odmieta k otcovi znovu ísť, čoho bol otec neraz svedkom.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. V odvolaní neboli uvedené a osvedčené iné skutkové tvrdenia, ktoré by súd prvej inštancie nevyhodnocoval alebo nové, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

6. Odvolací súd sa stotožnil tak s výkladom inštitútu neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie, ako aj s jeho aplikáciou v danej prejednávanej veci, majúci za to, že podmienky na dočasnú úpravu pomerov účastníkov bez vykonania náležitého dokazovania v rozsahu otcom podaného návrhu splnené neboli. Styk otca s maloletými deťmi sa v pravidelnom rozsahu spravuje doposiaľ právoplatným a vykonateľným uznesením o neodkladnom opatrení, ktorého rozsah neohrozuje udržiavanie a budovanie vzájomných vzťahov medzi otcom a maloletými deťmi a zmena pomerov dôvodná na jeho zrušenie (§ 363 CMP) a pre nariadenie ďalšieho neodkladného opatrenia v otcom požadovanom smere nebola osvedčená ani čiastočne.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že pred Okresným súdom Bratislava V prebiehajú meritórne konania, na návrh matky o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode pod sp.zn. 22P 39/2021, a na návrh otca o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu pod sp.zn. 22P/28/2021. Uznesením č.k. 22P 14/2021-57 zo dňa 16.04.2021, neodkladným opatrením bola otcovi uložená povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere na maloleté deti a súčasne bol upravený styk otca s maloletou P. a P. v každom párnom kalendárnom týždni od piatka 17.30 hod. do pondelka nasledujúceho nepárneho týždňa 17.30 hod. a v každom nepárnom kalendárnom týždni od stredy 17.30 hod. do piatka 17.30 hod. a s maloletou P. každý kalendárny týždeň v piatok od 15.30 hod. do 17.30 hod., každý nepárny kalendárny týždeň v pondelok a stredu od 15.30 hod. do 17.30 hod. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.06.2021, v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/148/2021-126, zo dňa 17.06.2021.

9. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie zdôrazňuje, že je predovšetkým potrebné vysporiadať sa s otázkou funkcie a účelu procesného inštitútu neodkladného opatrenia a konanie o návrhu na jeho nariadenie striktno odlišovať od meritórneho konania. Neodkladné opatrenie má mať len dočasnú povahu a v konaní vo veciach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloletých má byť prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Základným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti súdnej úpravy pomerov účastníkov konania, v prípade konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pomerov maloletého dieťaťa. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava jestvujúcich pomerov, ktoré ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

11. V danom prípade správne súd prvej inštancie zisťoval podmienky ust. § 363 CMP a posudzoval existenciu zmeny pomerov pre zrušenie pôvodného uznesenia o úprave styku otca s maloletými deťmi v kontexte s jeho návrhom a dôvodmi na nariadenie nového neodkladného opatrenia v ním požadovanom pozmenenom rozsahu. Odvolací súd po preskúmaní dôvodov návrhu otca, ktoré zopakoval vo svojom odvolaní, v zhode s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie dospel k záveru, že aktuálna dočasná úprava styku otca s maloletými deťmi je dostatočná, spĺňa podmienku zabezpečenia pravidelného kontaktu maloletých detí s rodičom, s ktorým nežijú v spoločnej domácnosti. Je možné, že dočasná úprava pomerov nenapĺňa požiadavku ideálneho stavu, čo však nie je ani jej účelom. Rodičmi popisovaná aktuálna situácia maloletých detí a celkových rodinných pomerov, odráža stále neukončený proces odstraňovania rodičovského konfliktu v prebiehajúcom meritórnom konaní, neschopnosť konštruktívnej komunikácie a prijímanie spoločných riešení, ako aj rozdielne potreby detí zodpovedajúce ich veku a aj vzdialenosť bydlísk rodičov. Pomery maloletých detí z pohľadu zabezpečenia ich pravidelného a dostatočného styku s otcom nie sú aktuálne ohrozené a z toho titulu si nevyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu prostredníctvom nového rozhodnutia o neodkladnom opatrení bez vykonania potrebného dokazovania a odstraňovania rozporov v tvrdeniach rodičov (v prípade maloletej P. 6 rokov a P. 3 roky, návrh predpokladá 7-dňové pobyty u otca, návštevu dvoch predškolských zariadení a dlhodobejšie odlúčenie od matky a najmladšej sestry). Pokiaľ ide o maloletú P. (2 roky), rodičia sa zhodli na zmene času jej preberania v rámci existujúcej úpravy na 15.00 hod., a je nesporné, že postupné rozširovanie času stráveného s otcom je v jej záujme (aby postupnými krokmi mohla aj ona prejsť na rozsah styku ako u jej starších sestier), avšak tento postup si v tomto štádiu konania nevyžaduje riešenie neodkladným opatrením súdu, ale starostlivým vyhodnocovaním aktuálnych možností maloletej z pohľadu jej veku a emočnej zrelosti zo strany jej vlastných rodičov.

12. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie v danej veci rozhodol v súlade s príslušnými ustanoveniami upravujúcimi inštitút neodkladného opatrenia, ktoré správne na danú vec aplikoval, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh otca, ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

13. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).